

andre Steder. Vedkommende kunne tværtimod blive underviste, hvor de ville, og de kunne blive indstillede til Eksamen af andre. Ganske vist skal efter Bestemmelsen en saadan Eksamen holdes ved en af de anerkendte Skoler, og der siger det ærede Medlem, at man kan frygte for, at den Lærer, der eksaminerer, vil være partisk. Hertil skal jeg dog bemærke, at der ingenlunde afholdes Eksamen ved alle Skoler, det er kun ved de større Skoler. Og en saadan befrygtet Uretfærdighed kan jo finde Sted efter den nuværende Ordning lige saa vel som efter, hvad der her er foreslaaet. Iøvrigt skal jeg ogsaa gøre opmærksom paa, at der er en Eksamenkommission, og jeg tror netop, det er et af de Punkter, hvor den nedsatte Kommission udtaler sig mindst retfærdig, naar den tillægger den Omstændighed, at den samme med Forholdene tilvante Eksamenkommission bivaaner alle Eksaminationerne, for ringe Vægt. Jeg tror iøvrigt ikke, det vil være saa vanskeligt for en saadan Eksamenkommission at forhindre Uretfærdighed. Jeg skal bemærke, at hvad der er sagt med Hensyn til Eksamenkommissionens Stilling lige overfor Lærerne, i hvert Fald kun gælder de mundtlige Prøver; det er kun ved disse, at der kunde vises nogen uheldig Indflydelse fra Lærernes Side, de langt overvejende Prøver ere skriftlige, og Opgaverne til disse gives af Eksamenkommissionen og blive ens for de Elever, der komme fra andre Skoler, og for dem, der komme fra den Skole, hvor der eksamineres. Det er altsaa i alt Fald kun paa mindre betydelige Punkter, hvor Lærernes Indflydelse kunde vise sig, og hvor han kunde befrygtes at være uretfærdig. — Som sagt, Navigations-skolerne kunne have mange gode Egenstaber, men jeg tror, at de bør hæves noget ud over, hvad de ere, og saa er det, mener jeg, aldeles nødvendigt at virke hen til en Begrænsning af det nu noget for store Antal.

Da jeg nu har omtalt Udtalelser af den sidste ærede Taler, saa vil jeg først følge ham i hans øvrige Bemærkninger. Det ærede Medlem mener, at den foreslaaede Understøttelse til Navigations-skolerne er for stor. Dertil maa dog erindres, at den kan være indtil 30,000 Kr.; den kan jo blive meget mindre, og den Understøttelse, der foreslaas,

at de skulle have, forekommer mig dog ikke at være saa overordentlig stor, det vil ikke blive synderlig mere, end de nu faa. Nu siger det ærede Medlem, at der er saa andre Steder, hvor der gives en saadan Understøttelse til private Skoler, men der er dog virkelig den Forskel, at her fordres af Staten en bestemt Eksamen, for at de Folk kunne faa Vejlighed til at følge deres Kald, og i saa Fald synes jeg nok, at Staten kan være forpligtet til fremtidig som hidtil at give en nogenlunde rigelig Understøttelse. — Naar det ærede Medlem mener, at det bliver en Guldgrube at holde en Navigations-skole, tror jeg, at han tager meget fejl. Skal Skolen virkelig sørge for at have gode Lærere og et godt Materiel, vil den vist ikke blive nogen overordentlig stor Guldgrube, og det maa desuden erindres, at til Gengæld for de Begunstigelser, der nu foreslaas for Skolerne, fordres der ogsaa et ganske andet Tilsyn med dem end tidligere; de komme til at underkaste sig langt flere Forpligtelser end tidligere.

Hvad Jordbringerne til Styrmandsøksamen angaar, var det ærede Medlem jo i det hele enig i Forslaget. Med Hensyn til Søfarten staar det ærede Medlem paa det Standpunkt, som jeg vil sige, at jeg helt upaavirket ogsaa vilde staa paa. Angaaende den større eller mindre Søfart, som bør fordres for Eksamen, maa bemærkes, at det, som Kommissionen og adskillige Sømandsforeninger have lagt megen Vægt paa, er, at der skulde til Eksamen fordres ganske den samme Søfart som for at kunne faa Styrmandspatent, idet det menes, at naar de vedkommende efter at have taget Eksamen fare i nogle Aar som Matroser, kunne de let glemme, hvad de have lært til Eksamen, inden de blive Styrmand. Den modsatte Betragtning er den, at naar der gaar saa overordentlig lang Tid, før de komme til Eksamen, vil det være langt vanskeligere for dem at tage Eksamen. Jeg har været tilbøjelig til at tillægge den sidste Betragtning mest Vægt. Jeg er overbevist om, at for at tage Eksamen med fuldt Udbytte er det ikke nødvendigt at fare i 5 Aar, men jeg erkender paa den anden Side, at der ogsaa kan siges meget for den anden Betragtning, at der ikke gerne maa gaa for lang Tid imellem den Tid, Eksamen tages, og den, da de skulle fare som Styrmand, og paa Grund af de stærke Anmodninger, jeg